

Metodyka inwentaryzacji i oceny stanu zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Patria nad Odrzechową PLH180028

Prace terenowe związane z opracowaniem Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Patria nad Odrzechową PLH180028 w zakresie gatunków zwierząt i ich siedlisk, obejmą przede wszystkim inwentaryzację gatunków płazów wymienionych w obowiązującym SDF obszaru Natura 2000 objętego Planem, czyli kumaka górskiego *Bombina variegata*. Dwa wymienione w SDF gatunki owadów, czyli biegacz urozmaicony *Carabus variolosus* i zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* nie zostały dotąd stwierdzone w części obszaru objętej opracowaniem (dane WZS w Rzeszowie 2008 r.), jednak obszar ten zostanie sprawdzony pod tym kątem i w razie stwierdzenia przedmiotowych gatunków, pracami inwentaryzacyjnymi i monitoringowymi objęte zostaną również ich stanowiska i siedliska.

Inwentaryzacja ww. gatunków wykonana zostanie zgodnie z zapisami SIWZ:

1. w zakresie gatunków płazów ekspert:

- przeprowadzi inwentaryzację gatunków płazów wymienionych w obowiązującym SDF danego obszaru Natura 2000 objętego Planem. W ramach prac terenowych określona zostanie liczebność poszczególnych gatunków w obszarze oraz wskazane siedliska gatunków w obszarze.

- przeprowadzi ocenę stanu zachowania gatunków płazów stanowiących przedmiot ochrony oraz proponowane przedmioty ochrony (prace monitoringowe) z wykorzystaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, polegającą na kontroli potencjalnych miejsc rozrodu płazów, którymi mogą być różnego typu zbiorniki wodne, na tyle trwałe, żeby mógł się w nich odbywać rozród i metamorfoza płazów przynajmniej raz na kilka lat. Na stanowiskach przede wszystkim zostanie stwierdzona obecność lub brak gatunku oraz czy odbywa on rozród w danym zbiorniku. W miarę możliwości będzie notowana liczba słyszanych głosów, obserwowanych osobników dorosłych, osobników młodocianych, kijanek czy jaj. Wynikiem badań będą wypełnione karty obserwacji gatunku w obszarze Natura 2000 oraz karty obserwacji gatunku na stanowisku (wraz ze stanem ochrony gatunku na stanowisku).

Zgodnie z metodyką monitoringu przewiduje się wykonanie trzech kontroli – na początku czerwca, pod koniec czerwca oraz pod koniec lipca.

2. w zakresie gatunków owadów:

- przeprowadzi inwentaryzację gatunków owadów wymienionych w obowiązującym SDF danego obszaru Natura 2000 objętego Planem. W ramach prac terenowych ekspert określi liczebność poszczególnych gatunków w obszarze oraz wskaże siedliska gatunków w obszarze.

- przeprowadzi ocenę stanu zachowania gatunków owadów z załącznika II DS stanowiących przedmioty ochrony obszaru oraz proponowane przedmioty ochrony (prace monitoringowe) z wykorzystaniem metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Inwentaryzacja dotyczyć będzie dwóch gatunków owadów: biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus* i zgniotka cynobrowego *Cucujus cinnaberinus*. Z uwagi iż gatunki te nie były dotąd stwierdzone w części obszaru objętej opracowaniem, skupiać się będzie na poszukiwaniu potencjalnych siedlisk i sprawdzaniu czy są zajęte przez dany gatunek. W

przypadku biegacza będą to doliny potoków, występujące w północnej i południowo-wschodniej części obszaru objętego opracowaniem, zgmiotek będzie poszukiwany w partiach drzewostanu zasobnych w martwe drewno w odpowiednim stopniu rozkładu. Przeszukane zostaną siedliska leśne w całym obszarze objętym opracowaniem. W przypadku zgmiotka cynobrowego prace zostały zaplanowane na lipiec, w przypadku biegacza urozmaiconego – na okres od połowy sierpnia do połowy września.

Karty, które zostaną zawarte w końcowym raporcie, zamieszczono poniżej.

Literatura:

- Bonk M., Sochacki J. 2012. Kumak górski *Bombina variegata*. W: Makomaska-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa, s. 328-345.
- Stachowiak M. 2012. Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*. W: Makomaska-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa, s. 310-327.
- Buchholz L. 2012. Zgmiotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*. W: Makomaska-Juchniewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa, s. 419-446.

Wzór karty obserwacji gatunku na stanowisku (kumak górski)

Karta obserwacji gatunku na stanowisku	
Kod i nazwa gatunku	
Nazwa obszaru	
Nazwa stanowiska	
Obszar Natura 2000	
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	
Współrzędne geograficzne	
Wysokość n.p.m.	
Nazwa kwadratu	
Opis stanowiska	
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	
Informacje o gatunku na stanowisku	
Obserwator	
Daty kontroli	

Stan ochrony gatunku na stanowisku				
Parametr	Charakterystyki	Wartość lub opis oraz komentarz	Ocena	
Populacja	Osobniki dorosłe			
	Larwy			
	Jaja			
Siedlisko	Stałość zbiornika			
	Powierzchnia zbiornika [m ²]			
	Pokrycie zbiornika przez roślinność (%)			
	Obecność pływacz			
	Bezpośrednie otoczenie zbiornika			
	Odległość od najbliższego zbiornika (m)			
	Zacienienie zbiornika			

Perspektywy zachowania gatunku (parametr będzie oceniany na podstawie rozporządzenia MŚ ws. opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000)		
Ocena ogólna		

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	
Gatunki obce i inwazyjne	
Inne uwagi	
Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna	

Wzór karty obserwacji gatunku na stanowisku (biegacz urozmaicony)

Karta obserwacji gatunku na stanowisku	
Kod i nazwa gatunku	
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Obszar Natura 2000	

Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	
Współrzędne geograficzne	
Wysokość n.p.m.	
Opis stanowiska	
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	
Informacje o gatunku na stanowisku	
Obserwator	
Daty obserwacji	

Stan ochrony gatunku na stanowisku				
Parametr	Wskaźniki	Wartość lub opis oraz komentarz	Ocena	
Populacja	Względna liczebność			
	Stażność występowania			
Siedlisko	Pokrycie roślinnością zielną			
	Zwarcie roślinności zielnej			
	Obecność martwego drewna			
	Dominujący typ podłoża			
Perspektywy zachowania gatunku (parametr będzie oceniany na podstawie rozporządzenia MŚ ws. opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000)				
Ocena ogólna				

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	
Gatunki obce i inwazyjne	
Uwagi metodyczne	
Inne uwagi	
Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna	

Wzór karty obserwacji gatunku na stanowisku (zgniotek cynobrowy)

Karta obserwacji gatunku na stanowisku	
Kod i nazwa gatunku	
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Obszar Natura 2000	
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	
Współrzędne geograficzne stanowiska	
Wysokość n.p.m.	
Powierzchnia stanowiska	
Opis stanowiska	
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	
Informacje o gatunku na stanowisku	
Obserwator	
Daty obserwacji	

Stan ochrony gatunku na stanowisku				
Parametr	Wskaźniki	Wartość lub opis oraz komentarz		Ocena
Populacja	Obecność gatunku na stanowisku			
	Areał zajmowany przez populację			
Siedlisko	Ilość martwego drewna			
	Jakość martwego drewna			
	Stopień naturalności ekosystemu leśnego			
	Struktura przestrzenna i wiekowa drzewostanu			
	Intensywność gospodarowania			
Perspektywy zachowania gatunku (parametr będzie oceniany na podstawie rozporządzenia MŚ ws. opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000)				
Ocena ogólna				

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	
		A/B/C	+/0/-	

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	
Gatunki obce i inwazyjne	
Uwagi metodyczne	
Inne uwagi	
Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna	

*Opracował: Dominik Wróbel
Jasło, maj 2019 r.*